

Plan van aanpak Visie Weekmarkt

Inhoudsopgave

Versie: 1.9
Datum: 6 januari 2020

Blz. 2	Inleiding
Blz. 4	H1. Waarom een visie voor de weekmarkt in Heemstede?
Blz. 6	H2. Wat wordt onderdeel van de visie weekmarkt?
Blz. 8	H3. Samenhang ruimtelijke projecten
Blz. 9	H4. Hoe komen we tot de visie weekmarkt?
	Samenwerking Stakeholders
Blz. 12	H5. Fasering en planning
Blz. 15	H6. Projectorganisatie
Blz. 16	H7. Financiën

Inleiding

Door de jaren heen heeft de weekmarkt op de Valkenburgerlaan zich ontwikkeld tot een sterke weekmarkt binnen de regio Zuid-Kennemerland en de nabije omgeving. Voor zowel de ondernemers als bezoekers is de Heemstedse weekmarkt al 35 jaar een begrip. Het kenmerkt zich door een aanbod van kwalitatief goede producten en heeft daarnaast een belangrijke functie ten aanzien van het behoud van de sociale samenhang in het dorp. Dit beeld wordt bevestigd door de 694 respondenten die januari dit jaar hebben deelgenomen aan het digi-panel waarbij de toegankelijkheid, beleving en het aanbod van de weekmarkt is onderzocht. Over het algemeen is men tevreden met de wijze waarop de markt nu op zijn huidige locatie functioneert, maar er zijn ook zaken die om verbetering vragen, zoals de verkeersveiligheid, de bereikbaarheid van de hulpdiensten en de beperkte toegankelijkheid door het grote aantal geparkeerde fietsen bij de kant van het Raadhuis.

Toekomstperspectief

Als we kijken naar het toekomstperspectief vormen zaken zoals vergrijzing en online consumeren een bedreiging voor het voortbestaan van de markt. Daarnaast investeren vaste-standplaatshouders in nieuwe marktwagens die aanpassingen vragen de fysieke buitenruimte. Deze is hierop nog niet toegerust. Deze en andere ontwikkelingen zorgen ervoor dat de weekmarkt niet vanzelfsprekend is. Kortom, er is nu urgentie om te bepalen wat de markt qua voorzieningen, ruimtelijke inrichting, wet –en regelgeving en financiële constructie nodig heeft om toekomstbestendig te zijn. Wat vraagt dit van de gemeente en wat vraagt dit van de markt zelf? Dit vraagstuk wil de gemeente samen met de marktlieden en inwoners beantwoorden en verwerken in een visie voor de weekmarkt, zodat de weekmarkt op deze locatie ook de komende jaren kan blijven bestaan. Hierbij zal niet de plek van de weekmarkt centraal staan, maar de functie, kraamindeling en de toegankelijkheid van de weekmarkt.

De volgende vraagstelling staat binnen de visie weekmarkt centraal:

“Hoe kan de weekmarkt van Heemstede ook de komende tien tot vijftien jaar op zijn plek blijven functioneren als weekmarkt, rekening houdend met de ontwikkelingen in de maatschappij in de komende jaren?”

Opbrengst:

De visie weekmarkt wordt de basis voor te nemen besluiten over wijzigingen in de marktverordening en de uitvoeringsregelingen. Beslissingen over de eventueel fysieke aanpassingen in de buitenruimte kunnen aan de hand hiervan worden genomen.

H1. Waarom een visie voor de weekmarkt in Heemstede?

In de inleiding is deels aangegeven waarom het nu noodzakelijk is om te komen tot een visie voor de weekmarkt. Hieronder worden de belangrijkste zaken die hier van invloed op zijn per thema uiteengezet.

1.1. Doelgroepen en toegankelijkheid

Op dit moment zijn ouderen de grootste bezoekersgroep op de weekmarkt. Door vergrijzing zal de aankomende jaren deze bezoekersgroep verminderen, maar dit kan ook een vaste factor blijven in het aantal bezoekers. Om die reden is het van belang te kijken hoe de weekmarkt toegankelijk kan blijven voor ouderen en minder validen. Omdat het lastig te zeggen is hoe de vergrijzing de komende periode merkbaar is, is de uitdaging om daarnaast ook in te spelen op de nieuwe generaties. Zo zijn er ook met terugkerende regelmaat scholieren en ouders met jonge kinderen die de markt bezoeken. Dit zorgt voor een grote parkeerdruk ten aanzien van fietsen en auto's. Iedere doelgroep kent haar eigen manier van mobiliteit en het is dus van belang de markt toegankelijkheid te houden. Het inspelen op de nieuwe mobiliteit als de e-bikes, elektrische rollators en (elektrische) bakfietsen vraagt een visie op de toekomstige indeling en ruimtelijke kwaliteit.

1.2. Sociale beleving als karakter van een markt

De steeds veranderende behoeften van mensen vragen ook aanpassingen van de weekmarkt. De weekmarkt heeft als kenmerken dat het een ontmoetingsplaats is voor veel mensen en er kwalitatief goede producten te vinden zijn. Er staan echte vakmensen op de weekmarkt met kennis van producten, de herkomst hiervan en garant staan voor een goede kwaliteit.

Mensen komen daarnaast naar de markt voor een praatje, ontmoeten elkaar en zorgen zo voor meer samenhang in het dorp. De markt heeft dus los van een economische waarde ook een belangrijke maatschappelijke waarde en het is teleurstellend als dit in de nabije toekomst verdwijnt.

1.3. Aansluiting vakgroep

De Gemeente Heemstede is aangesloten bij de Centrale Vereniging Ambulante Handel (CVAH). Niet alleen gemeenten maar ook een ambulante handelaar kan zich bij deze vereniging aansluiten. Deze vereniging monitort de markten in heel Nederland en zet zich in voor de toekomst van deze ambulante handel. Zij voorzien in advies aan de markt-commissies om ervoor te zorgen dat de ambulante handel met alle veranderingen die de toekomst brengt, toch kan voortbestaan.

1.4. Inkoop tendens

Daarnaast is de positie van de weekmarkt binnen de detailhandel ook van belang. Steeds meer mensen bestellen online, of gaan naar de grote winkelketens. Dit kan ervoor zorgen dat de nieuwe generatie bezoekers wegblijft van de weekmarkt, waardoor deze in het ergste geval 'uit zal sterven'. Maar het karakter van de weekmarkt biedt ook kansen zoals de ontwikkeling van een geheel nieuwe beleving van de weekmarkt.

Al deze genoemde ontwikkelingen, zorgen ervoor dat de weekmarkt niet vanzelfsprekend is. De visie weekmarkt zal een startpunt worden voor verdere ontwikkelingen. Om ervoor te zorgen dat de weekmarkt in Heemstede nog 10 tot 15 jaar door kan, wordt door middel van een op te stellen visie gekeken naar de toekomstbestendigheid van de weekmarkt. Hiervoor zijn gebruikers, bezoekers en ondernemers belangrijke belanghebbenden.

H2. Wat wordt onderdeel van de visie weekmarkt?

Binnen de visie weekmarkt zullen verschillende onderdelen aan bod komen:

- Toegankelijkheid en inclusiviteit:
De samenstelling van de bevolking in Heemstede verandert. Zo kenmerkt Heemstede zich door een vergrijzing en zien we daarnaast ook een toename van jonge vermogende gezinnen die zich in Heemstede vestigen. Tegelijkertijd worden er steeds nieuwe vormen van transport ontwikkelt voor deze doelgroepen, waarmee mensen mobieler zijn dan ooit. Belangrijk is om dus om in te kunnen spelen om deze nieuwe vormen van mobiliteit. Voornamelijk e-bikes passen bij deze nieuwe mobiliteit. Op dit moment nemen veel bezoekers van de weekmarkt bijvoorbeeld hun e-bike mee op het marktterrein, omdat anders de kans op diefstal bestaat. Dit kan echter wel voor overlast voor de overige bezoekers zorgen. Daarnaast zien we een toename van ouderen die minder mobiel zijn en hierbij ondersteuning nodig hebben. Wat vraagt dit van de ruimtelijke indeling? Zijn hier wellicht aanpassingen voor nodig of moeten hiervoor andere maatregelen worden genomen?
- Huidige regelgeving:
Wat is de huidige regelgeving op dit moment met betrekking op de ambulante handel en de plaatselijke verordeningen voor de weekmarkt. Hebben de plaatselijke verordeningen voor de weekmarkt aanpassingen nodig? Zijn er landelijke regelingen die betrekking op de weekmarkt gaan hebben? Moeten de brancheringslijst en de uitvoeringsregelingen hiervan op andere wijze ingedeeld, uitgebreid of aangepast worden? Dit zijn vragen die in de visie weekmarkt beantwoordt worden.
- Toekomstbestendigheid van de weekmarkt:
Er wordt onderzoek gedaan naar de weekmarkt als voorziening in het algemeen. Daarbij is de toekomstbestendigheid van de weekmarkt van belang. Is deze bestand voor de toekomst, en zo niet, welke mogelijkheden zijn er dan? Moet de weekmarkt wel een 09:00-16:00 uur weekmarkt blijven, of is het beter om de tijden te verschuiven of anderszins in te korten tot bijvoorbeeld 15:00 uur of juist te verruimen?
- Verantwoordelijkheden:
In de visie worden ook de verantwoordelijkheden opgenomen van zowel de gemeente als de standplaatshouders. Welke verantwoordelijkheden liggen bij welke partij en hoe wordt daarmee omgegaan? Wie zijn de aanspreekpunten voor welke onderdelen binnen deze twee partijen? Ook dat wordt duidelijk beschreven in deze visie.

- Procedures:

Voor het aanmelden van een nieuwe marktkraam op de weekmarkt geldt regelgeving. Bij aanmelding wordt eerst gekeken naar productaanbod (branchering) en vervolgens of dit aanbod nog past binnen de beschikbare ruimte. Mocht dit niet het geval zijn, dan komt de aanvraag op een wachtlijst te staan. Ook wordt gekeken met welk materiaal de handelaar wil komen (eigen materiaal of gebruik van kramen). Welke mogelijkheden zijn er voor flexibiliteit (meerdere standplaatshouder maken gebruik van één vergunning) of maatwerk afgestemd op het seizoen, dan wel de kraam aan de zij- of achterkant van de marktterrein te plaatsen. Is er ruimte voor uitzonderingen en hoe verantwoord je deze?
- Financiën:

Met de visie brengen we in beeld hoe de financiën in elkaar steken. Waaruit zijn de marktgelden opgebouwd en welke budgetten zijn jaarlijks voorhanden/beschikbaar? Zijn er nog verborgen kosten aan de weekmarkt verbonden? Hoe ziet het financiële perspectief eruit voor de komende jaren? Deze zaken brengen we in kaart en maakt onderdeel uit van de visie.
- Investerings:

Het gaat hierbij om investeringen van de gemeente en van de ondernemer zelf. Voor de gemeente kan hierbij worden gedacht aan de openbare ruimte en elektra. Voor de ondernemers zou het bijvoorbeeld te maken kunnen hebben met de modernisering van het materiaal.
- Duurzaamheid:

Ook duurzaamheid een onderwerp om bij stil te staan. Op welke wijze kan de weekmarkt ruimte bieden voor verbetering van de duurzaamheid? Wat zijn in dit kader factoren zijn waar mee 'gespeeld' kan worden. We nodigen de werkgroep duurzaamheid uit hierin met ons mee te denken. Wie heeft welke rol in het verduurzamen van de markt? Dat maken we duidelijk in het visiedocument.
- Ruimtelijke indeling en voorzieningen:

Dit onderwerp kan in 3 delen worden onderverdeeld, namelijk een veilige openbare ruimte (weinig obstakels), de goede bereikbaarheid voor nood-hulpdiensten en de technische veiligheid (stroom- en bakvoorzieningen). Welke normen en eisen zijn van toepassing, en hoe is de huidige situatie? Hoe zien we dit voor de toekomst en wat vraagt dit van de ruimtelijke inrichting en voorzieningen?

H3. Samenhang met het project Van Merlenlaan

De Valkenburgerlaan –Noord maakt onderdeel uit van het project Van Merlenlaan. De weg krijgt mogelijk een nieuwe maximale toegestane snelheid van 30 km per uur in plaats van 50 km per uur. Dit betekent dat deze weg een andere gebruiksfunctie en mogelijk ook een andere indeling krijgt.

Hierop anticiperen we met de visie de op weekmarkt. Op die manier kunnen we voorsorteren op passende inrichting van de openbare ruimte waarmee de we de toekomst van de weekmarkt op het terrein van de ruimtelijke inrichting en benodigde faciliteiten veilig stellen.

De wensen van vaste-standplaatshouders, inwoners en bezoekers die we tijdens het opstellen van de visie verzamelen, worden meegenomen in het aanpassingsplan van de Valkenburgerlaan –Noord. We stellen dus de vraag aan wat voor mogelijke toekomstige inrichting behoefte is en houden daarbij rekening met de onderdelen uit hoofdstuk 2.

H4. Hoe komen we tot een visie weekmarkt?

Om te komen tot de visie worden diverse activiteiten uitgevoerd. Hieronder sommen we de belangrijkste zaken op en beschrijven we de werkwijze.

4.1. *Het onderzoeken van wensen en behoeften van de bezoekers van de markt*

Bezoekers zijn de belangrijkste inkomstenbron van een markt. De bestaande en toekomstige behoefte zijn bepalend voor het gewenste aanbod dat standplaatshouders verkopen. Om in kaart te brengen hoe bezoekers die in de toekomst zien en wat er van de weekmarkt over een aantal jaren verwacht wordt, worden de wensen en behoeften onderzocht. Dit gebeurt op 2 manieren.

1. In het voorjaar van 2021 organiseren we een themawEEK genaamd 'de Heemsteedse markt van de toekomst'. In die week nodigen we mensen uit met elkaar over dit thema in gesprek te gaan. Ook raadsleden ontvangen hiervoor een uitnodiging. De praatplaat die hiervoor gebruikt gaat worden is een visueel beeld van de uitkomsten van de digi-panel waarvan de uitkomsten sinds januari dit jaar bekend zijn. Herkennen mensen zich in deze weergave? Op basis van dit brede gesprek passen we de praatplaat aan naar een optimaal beeld dat gaat over het toekomstbestendig maken van de weekmarkt. Dit versterkt het beeld in 'waar we naartoe moeten werken'.
2. De marktcommissie ziet ook een kans weggelegd om een soortgelijke vraag bij de vaste-standplaatshouders uit te zetten. Met een aantal simpele vragen kunnen bezoekers van de markt worden uitgedaagd ook mee te denken over de toekomst van de markt. De marktcommissie werkt dit idee verder uit in een voorstel dat verder met de projectgroep zal worden uitgewerkt.

4.2. *Het onderzoeken van wensen en behoeften van de vaste-standplaatshouders*

De vaste-standplaatshouders zijn de belangrijkste belanghebbenden voor de ontwikkeling van de visie weekmarkt. Zij zullen invulling moeten geven aan de visie gezamenlijk met de gemeente. Input in het tot stand brengen van de visie en goede samenwerking is daarom cruciaal.

Samenwerking met de marktcommissie en vaste-standplaatshouders.

Met de marktcommissie is inmiddels gesproken over het tot stand brengen van deze visie en zij zien het wederzijdse belang. Daarnaast wordt met alle vaste-standplaatshouders een interview worden gehouden. Hoe zien zij bijvoorbeeld de weekmarkt als beleving voor de bezoeker? En welke mogelijkheden zien zij om meer bezoekers naar de weekmarkt te trekken?

Nieuwe financiële constructies voor promotie

Tijdens het opstellen van de visie onderzoeken we het idee om het reclamegeld door de gemeente te laten heffen als verplicht onderdeel van de marktgelden. Hierop kan de gemeente aanvullend faciliteren. Het goed functioneren van de weekmarkt is immers een gedeeld belang. Goede PR helpt hierbij. Hoe staan de vaste-standplaatshouders daar bijvoorbeeld tegenover? Dergelijke vragen beantwoorden we met de visie.

4.3. *Het onderzoeken van wensen en behoeften van ondernemers en omwonenden van de Valkenburgerlaan-Noord.*

Ondernemers en omwonenden van de Valkenburgerlaan-Noord zijn al jaren 'belast' met de weekmarkt. Nu de plek van de weekmarkt geen onderdeel is van gesprek, kunnen we wel met elkaar in gesprek over de nodige toekomstige inrichting. Hoe kan deze inrichting voor zover mogelijk ook aansluiten bij de wensen en behoeften van ondernemers en omwonenden van o.a. de Herstlaan en Lentelaan? Hierover gaan we met elkaar in gesprek. De uitkomsten van worden meegenomen bij de (her)inrichtingsplannen ten aanzien van het project van Merlenlaan.

4.4. *Het onderzoeken van de indeling van de weekmarkt in Heemstede*

Hierbij wordt gekeken naar het aanbod op de weekmarkt in Heemstede. Voldoet dit aanbod, of zijn er wensen voor meer of minder kramen? Tegelijkertijd is het belangrijk om in de gaten te houden of de categorieën van de kramen overeenkomen. Staan er bijvoorbeeld genoeg kramen voor etenswaren, of kan hier nog meer bij? Zijn de categorieën goed vertegenwoordigd en staan zij allen naast elkaar of is het wenselijker deze over de markt te verspreiden? Dit alles wordt uitgezocht door gesprekken aan te gaan met de vaste-standplaatshouders en de bezoekers. De brancheringslijst zal hierbij ter sprake komen. Uiteraard worden de wensen van de gemeente voor de indeling van de weekmarkt meegenomen.

Rol marktcommissie

Ook de marktcommissie neemt hierin een rol. Doormiddel van een 2D -maquette bouwen we een gewenste indeling die zich richt op de toekomst is. Het doel is om een dusdanige indeling te krijgen waarbij een goed evenwicht ontstaat in het aanbod dat is afgestemd op de vraag. Het gaat dus om een goede spreiding. De huidige corona indeling zorgt ervoor dat het marktterrein anders is ingedeeld en wordt beleefd. Is het een goed idee om de bloemenmarkt ook na coronatijd op zijn plek te behouden? Wat vraagt dit aan bijvoorbeeld afstemming met facilitaire zaken t.a.v. bijvoorbeeld bruiloften. Wel moeten we ons bewust zijn dat de markt zich ook in de toekomst ~~zich~~ zal moeten kunnen aanpassen indien de omstandigheden daar om vragen. Het is dus goed om te kijken naar de ruimtelijke grenzen en ondergrenzen van de markt in zijn geheel.

4.5. *Het onderzoeken van trends en ontwikkelingen aan de hand van diverse rapporten*

De trends en ontwikkelingen binnen de branche van de ambulante handel, binnen de gemeente en binnen de regio worden in kaart gebracht. De verwerking van deze ontwikkelingen zijn onderdeel van de visie weekmarkt. Deze trends en ontwikkelingen worden gehaald uit rapporten van bijvoorbeeld de Centrale Vereniging voor Ambulante Handel (CVAH), verzamelde data en verordeningen uit de omliggende regio's. De rapporten die gebruikt worden zijn bijvoorbeeld het rapport 'Proeven & Ontmoeten' van de CVAH en visies van andere weekmarkten.

Ook worden een paar van de weekmarkten uit de buurt bezocht om te kijken hoe zij daar te werk gaan en ideeën op te doen. De huidige regelgeving wordt hierin ook meegenomen.

H5. Fasering en planning

Dit plan van aanpak visie weekmarkt wordt als C- stuk voorgelegd aan het college met het verzoek dit vast te stellen en vervolgens te starten met de uitvoering.

De globaal de projectactiviteiten weergeven die gedurende de uitvoering worden doorlopen. Er worden in totaal drie fases doorlopen.

FASE 1 Plan van aanpak

Intern (Januari 2021)

- 5 Januari PVA visie Weekmarkt als C – Stuk in B&W

FASE 1 Voorbereidende acties: in gesprek met de marktcommissie

(Oktober –december 2020)

- 2D -Maquette met toekomstgerichte herindeling opgesteld door marktcommissie (uitkomst van gesprek 14 oktober)
- Gesprek nut en noodzaak ontwikkeling visie met marktcommissie. Hoe zien zij die toekomst?

Communicatie: berichtgeving over markt bestaat 35 jaar > komende jaar visie op de weekmarkt ontwikkelen.

Vaststellen PVA door college van B&W als C – Stuk

Januari 2021

FASE 2

Uitvoering activiteiten t.b.v. ontwikkeling inhoud visie weekmarkt

(januari – juni 2021)

- Het onderzoeken van wensen en behoeften van de bezoekers van de markt
  - Doelgroepenanalyse naar huidige en toekomstige bezoeker
  - Organiseren van themaweek *'de markt van de toekomst'*.
Toetsen van visueel uitkomst digi –panel bij bezoekers van de markt en vertalen naar versie 2.0
  - Kleinschalige enquête ontwikkelt door marktcommissie gehouden bij bezoekers van de markt over hun meningen/beelden over de *'Heemsteedse markt van de toekomst'*
  - Starten met doorvoeren eerste verbeteringen.
- Het onderzoeken van wensen en behoeften van ondernemers en omwonenden van Valkenburgerlaan-Noord
- Het onderzoeken van trends en ontwikkelingen aan de hand van diverse rapporten
  - Advisering CHAV en excursies naar markten in de regio
  - Rapport *'Proeven & Ontmoeten'* van de CVAH
  - Raadplegen toekomstvisies andere gemeenten
- Het onderzoeken van wensen en behoeften van de standplaatshouders
  - Gemaakte herindeling van de kramen op basis van een 2D maquette i.a.m. gemeente
  - Interviews met alle standplaatshouders over toekomst van de weekmarkt
    - Beeldvorming en beleving: wat ziet en ervaart de bezoeker
    - Openbare ruimte: voorzieningen en inrichting

Output > koppelen aan inventarisatieronde voor planvorming aanpassing Valkenburgerlaan –Noord (onderdeel van de van Merlelaan)

- Het onderzoeken van de indeling van de markt
  - Onderzoek naar de bereikbaarheid van hulpdiensten
  - Maken van een herindeling van de kramen op basis van een 2D maquette
  - Actualisering van markverordening i.a.m. marktcommissie
  - Ophalen interne kaders en randvoorwaarden bij diverse betrokken afdelingen binnen de gemeente (handhaving, ruimte, maatschappij, juridische zaken e.d.)

Output > koppelen aan inventarisatieronde voor planvorming aanpassing Valkenburgerlaan –Noord (onderdeel van de van Merlelaan)

FASE 3   Implementeren uitkomsten in visie weekmarkt en vormgeving visie

(juli en augustus)

- Voorstel voor aanpassing marktverordening
- Visie weekmarkt vormgeven
- Verwerkte marktvisie samenvoegen in BBV

Vaststellen visie weekmarkt door college van B&W als A – Stuk en bespreking commissie MID + aanbieden van de visie weekmarkt ter vaststelling door de Raad

September

H6. Projectorganisatie

Bestuurlijk opdrachtgever: Nicole Mulder
Ambtelijk opdrachtgever: Domeinmanager Ruimte

De ambtelijke werkgroep wordt aangestuurd door de projectleider en bestaat verder uit de volgende projectgroep leden:

marktmeester
projectadviseur/medewerker - ruimtelijk beleid
communicatieadviseur/medewerker

Naast de ambtelijke werkgroep worden per fase diverse vakdisciplines geraadpleegd. Belangrijke hierin zijn medewerkers die zich bezighouden met de thema's:

- Duurzaamheid
- Toegankelijkheid en inclusiviteit
- Inrichting openbare ruimte
- Ruimtelijk beheer
- Juridische zaken
- Economische zaken
- Handhaving

Daarnaast is er een klankbordgroep bestaande uit 4 marktcommissieleden waarmee intensief wordt samengewerkt.

De stuurgroep bestaat uit ambtelijk opdrachtgever, bestuurlijk opdrachtgever, teammanager ruimtelijk beleid en de projectgroep.

H7. Financiën

Voor het opstellen van de visie zal een project zal een werkbudget van € 5.000,- gereserveerd worden. Dit budget is bedoelt voor het bekostigen van alle projectactiviteiten die staan weergegeven in de planning in hoofdstuk 6 fasering en planning.